

کنکور یا کرونا کدام مهم‌تر است!

سال گذشته فریادها به آسمان بود؛ از همه سو؛ از مجلس گرفته تا خانواده‌ها و دانش‌آموزان و مردمی که شاید بچه کنکوری هم نداشتند. در اولین تابستان با کرونا هنوز به نظر خیلی‌ها جمع شدن هزاران کنکوری برای شرکت در آزمون سراسری بدترین اتفاقی بود که می‌توانست بر تنور شیوع بیماری بدمد.

به گزارش سایت خبری پرسون، زهرا چوپانکاره نوشت: نمایندگان کمیسیون آموزش که ماه‌های اول آغاز به کارشان در مجلس را هم می‌گذراندند، شدیدتر و صریح‌تر از باقی منتقدان به سازمان سنجش می‌تاختند که کنکور را به تعویق بیندازد، لغو کند یا هر کاری جز در معرض خطر قرار دادن جان کنکوری‌ها و خانواده‌های‌شان. کنکور همان سال گذشته هم نشان داد که قوی‌تر از صدای داد و بی‌دادها است. چاره‌ای انگار جز برگزاری نبود، با تاخیر، با افزایش شعب محل آزمون و مراقبت‌های بهداشتی هم که شده باید برگزار می‌شد.

امسال دومین تابستان کنکوری با کرونا است. امسال دیگر صدای اعتراض چندان بلند نشده، خیلی‌ها هم دیگر دیده‌اند که چاره‌ای جز این نیست. فقط جمعی از دانش‌آموزان سال دوازدهمی هستند که خودشان مانده‌اند و شبکه‌های اجتماعی و هشتگ‌زدن‌ها. اما همان معترضان مجازی هم باید در همین روزهایی که خیز موج پنجم بیماری برداشته شده عاقبت سر جلسه بروند و از خم کنکور بگذرند. یکی از همین کنکوری‌ها می‌گوید: «کنکور از کرونا مهم‌تر است.»

تویتر را که باز کنید و دنبال هشتگ‌های کنکور بگردید به لیستی از شماره تلفن‌ها می‌رسید که دست به دست می‌چرخند: شماره دفتر رییس‌جمهوری، مجلس، شماره همراه وزیر بهداشت، فرمانده ستاد مقابله با کرونا در تهران و بعضاً هم شماره بیت رهبری. نوجوانان در آستانه کنکور در این روزهای اخیر مدام این شماره‌ها را به دست هم رسانده‌اند که زنگ بزنید و اعتراض کنید، جان‌مان در خطر است. اما این صداها دیگر مانند سال گذشته به جایی نرسید. کمتر کسی از میان مقامات پیدا شد که حتی در مورد تاریخ برگزاری کنکور هم اعتراضی داشته باشد. یک‌سری دانش‌آموز کلاس دوازدهمی هستند با استرس کنکور و کرونا و یک‌سری خبرهایی که در رسانه‌ها منتشر می‌شوند که همه هم تاکیدشان بر برگزاری کنکور بوده.

حالا زمان آزمون رسیده است. یکی از معلم‌ها همین کلاس دوازدهمی‌ها می‌گوید این حرف‌ها و خبرهایی که در مورد کنکور منتشر می‌شود فقط روی استرس بچه‌ها تاثیر گذاشته و گرنه عملاً کار دیگری در موردش نمی‌شد کرد: «حقیقتش خیلی از بچه‌ها هستند که واقعا دل‌شان می‌خواهد امتحان را بدهند و تمام شود و خلاص شوند. این تکرار اعصاب‌شان را فرسوده می‌کند اما بعضی بچه‌ها هم از بیماری می‌ترسند. دوست نداشتند کنکور برگزار شود. این درگیری بین این بچه‌ها همیشه هست.»

محمدرضا نیک‌نژاد می‌گوید که با تمام مخالفتش با کنکور به نظرش می‌رسد که با این شرایطی که آزمون سراسری دارد واقعا نمی‌توان به حذفش فکر کرد و فقط باید امیدوار بود که با رعایت پروتکل‌ها برگزار شود: «باور کنید حتی برگزار نشدن و تعویقش هم برای برخی بچه‌ها آثار استرسی فراوانی دارد، برخی‌ها مریض می‌شوند گاهی حتی عوارض جانی دارد. ما در این سال‌ها شاهد همه اینها بوده‌ایم. خود ما که در شرایط عادی کنکور دادیم هنوز گاهی خوابش را می‌بینیم. حالا با این کرونا و کل استرسی که در جامعه هست واقعا آثار روحی‌اش به نظرم ماندگار خواهد بود.»

نیک‌نژاد معتقد است که کنکور برای عده‌ای هنوز هم بسیار اهمیت دارد. در عین حال تعداد دانشگاه‌های پولی به نسبت گذشته چنان بالا رفته که انتظار می‌رود از استرس و جایگاه کنکور اندکی کاسته شده باشد: «دانشگاه‌های دولتی شاید ۷۵ درصد از دانش‌آموزان را جذب کنند اما همان ۷۵ درصد بیشتر از ۷۰ درصد داوطلبان را مشغول خود می‌کنند. به علاوه اعداد و ارقام بسیار زیاد مالی پشت کنکور هست. کسانی که از کنکور کسب درآمد می‌کنند و به نظرم بخشی از مسوولان اثرگذار در این داستان هم عضوشان هستند، تا استرس ایجاد نکنند نمی‌توانند به اندازه کافی درآمد داشته باشند. برای همین این تبلیغات و استرس را بالا می‌برند تا منافع‌شان تامین شود.»

مسوولان که گاهی ردشان را می‌شود در شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی آموزش و پرورش گرفت و به عقیده او ارتباطشان با مدارس غیرانتفاعی و آموزشگاه‌های کنکور سبب می‌شود که این موضوع قابل حذف نباشد. راه‌حل از نظر او این است که خانواده‌ها آگاه شوند که موفقیت فرزندان‌شان بسته به قبولی دانشگاه دولتی نیست: «من دو دانش‌آموز داشتم که یکی در دانشگاه آزاد بافق خواند و یکی دانشگاه آزاد تهران جنوب.

حال یکی از آنها کارمند نوکیا در فنلاند است و آن یکی کارمند یکی از زیرمجموعه‌های مایکروسافت در تهران. این اطلاعات را به بچه‌ها نمی‌دهند، نرفتن به دانشگاه دولتی به این معنا نیست که در موفقیت به رویش بسته می‌شود. یعنی مساله اصلاً سیاه و سفید نیست. همین بچه‌های ارشد اغلب از کارشناسی‌های دانشگاه پیام نور هستند چون به صورت خودخوان بارآمده‌اند و می‌توانند در مقاطع تحصیلات تکمیلی موفق‌تر عمل کنند.» حالا این استرس بر دوش استرس از بیماری ایستاده. نیک‌نژاد می‌گوید در همین یک سال و اندی هم موسسه‌های کنکور و کمک‌آموزشی با بسته‌های رنگ به رنگ آنلاین و اپلیکیشن و کتاب‌های مختلف سودشان را از کنکور به دست آورده‌اند. این بازار تعطیلی‌بردار نیست.

دوره‌ای اخلاق و آینده

پوپا روز پنجشنبه کنکور ریاضی می‌دهد، مساله‌ای که اتفاقا میان او و خانواده‌اش هم مطرح شده که آیا این کنکور دادن به خطر کرونا می‌ارزد یا نه: «مادر و پدرم همیشه گفته‌اند هرطور می‌خواهی برای زندگیت تصمیم بگیر. من هم نگران هستم اما در آخر فکر می‌کنم نمی‌توانم از این سه سال درس خواندن بگذرم.» بحث رفتن و نرفتن در خانه‌شان جدی بوده. می‌گوید همان سال گذشته که وضعیت پیچیده کرونا و کنکور را دیدند و حدس هم می‌زدند که این ماجرا طولانی شود مادرش به او گفته که نگران سال بعد نباشد، می‌تواند یک سال بیشتر منتظر بماند و بعد کنکور بدهد.»

روی دیگری که به آن اشاره می‌کند حضور احتمالی مبتلایانی است که به خاطر کنکور و به خاطر سال‌ها و ماه‌ها تلاشی که کرده‌اند ممکن است کدهای اخلاقی را زیر پا بگذارند و به سراغ جلسه آزمون بروند: «یکی از دوستانی که این چند سال را با هم برای کنکور خواندیم چند وقت پیش مشکوک به کرونا شد. پرسیدم تصمیم چیست؟ گفت من چند سال برای کنکور خوانده‌ام باید چه کار کنم؟ از یک‌طرف مساله اخلاقی است که به بقیه آسیب نزنی از یک‌طرف فکر می‌کنی سه سال زحمتت به باد می‌رود. دوستم نرفت تست بدهد، گفت دکتر گفته احتمالا سرماخوردگی معمولی است.

اما الان فکر می‌کنم شاید خیلی‌ها مثل این دوست من باشند که علایم داشته باشند و به کسی نگویند. این استرس با من هست. اما چه می‌شود کرد.» حرفش دور از انتظار نیست. یک میلیون و ۳۶۸ هزار داوطلب در کنکور ۱۴۰۰ ثبت‌نام کرده‌اند و از این میان آنچه رسماً اعلام شده این است که ۱۲۸ داوطلب فرم خوداظهاری کرونا را پر کرده‌اند. حالا با چنین ترس‌هایی اهمیت کنکور چقدر است که کسی مانند او حاضر است خطر را به جان بخرد و سر جلسه برود؟ «سال‌ها است به ما گفته‌اند که اگر دانشگاه خوبی قبول نشوی زندگی خوبی هم نخواهی داشت. من مخالف این موضوع هستم اما وقتی مدام برای تکرار می‌کنند روی تو هم تاثیر می‌گذارد. برای همین کنکور را می‌دهم اما می‌دانم روی تمرکز بسیار تاثیر می‌گذارد با ماسک و شیلد باید بنشیننی سر جلسه و یک نفر کنارت سرفه کند همه تمرکزت به هم می‌ریزد.»

امسال گفته شده که تعداد امکان برگزاری آزمون سراسری هم افزایش یافته است. فاطمه زرین‌آمیزی، سخنگوی سازمان سنجش چند روز پیش‌تر گفت: «در آزمون‌هایی که در سال گذشته در شرایط کرونایی برگزار شد، براساس اعلام وزارت بهداشت و نظرسنجی که از داوطلبان آزمون‌های سراسری انجام شد، بیش از ۹۰ درصد شیوه‌نامه‌های بهداشتی رعایت شده بود و گزارشی از ابتلا به کرونا برای داوطلبانی که در جلسه آزمون حضور داشتند وجود نداشت.

در کنکور سراسری سال گذشته برای تعیین شهر محل آزمون داوطلبان معیار سازمان وجود ۲۵۰ داوطلب در هر گروه آزمایشی بود که اگر شهری این تعداد داوطلب را داشت به عنوان حوزه برگزاری آزمون انتخاب می‌شد. این معیار برای تسهیل تردد داوطلبان و کاهش تعداد مسافرت‌ها به ۱۵۰ نفر کاهش پیدا کرد. این کاهش معیار باعث شد از ۳۹۲ شهر در سال گذشته به ۴۱۴ شهر حوزه برگزاری آزمون افزایش پیدا کند و از ۳ هزار حوزه در سال ۹۹ به ۳ هزار ۵۲۲ حوزه در کنکور سراسری سال ۱۴۰۰ برسیم.» به گفته او به نسبت سال گذشته تعداد داوطلبان کنکور سراسری ۳۵ هزار نفر کاهش یافته.

ایلیا هم کنکوری است اما او می‌گوید حتی فکر اینکه سر جلسه نرود را هم نکرده: «کنکور حتما مساله مهم‌تری از کرونا است. شاید برای پسرها این موضوع هم باشد که اصلاً مساله سربازی در میان است. شاید یک دختری بگوید حالا امسال نشد سال بعد می‌روم اما من باید فکر کنم سازمان نظام وظیفه ممکن است یک‌هوا بیاید تو را ببرد سربازی.» در این هفته‌های گذشته گروه‌های مخالف برگزاری کنکور را رصد می‌کرده، دیده که حتی به رهبری هم نامه زده‌اند اما می‌گویند می‌دانسته که اصلاً چاره‌ای جز کنکور نیست و این تلاش‌ها بیهوده است. می‌گویند سعی می‌کردند هشتگ‌هایشان در شبکه‌های اجتماعی دیده شود اما نمونه‌اش را سال قبل هم دیده بوده و هیچ کدام فایده نداشتند. با این اوصاف فکر می‌کند این گروه از همسالانش به چه امیدی شروع به اعتراض کرده بودند؟ جواب می‌دهد: «شما اصلاً در جامعه ما امید می‌بینید؟ بحث فقط این است که من بروم جلو حالا به کجا مهم نیست. یعنی انگار فشاری که روی آدم است تخلیه می‌شود، فقط همین.»

کنکور ۱۴۰۰ مانند سال گذشته برگزار می‌شود، این بار سر وقت خودش. امسال در شرایطی به روزهای کنکور می‌رسیم که زنگ خطر سویه دلتای کرونا در جنوب کشور به صدا درآمده و حرکتش به سمت مرکز و پایتخت هم تایید شده است. از بیمارستان‌های مختلفی در تهران خبر رسیده که بخش‌ها دوباره دارند تخت‌هایشان را به بستری بیماران کرونا اختصاص می‌دهند. واکسن هنوز مثل خواب دور از دسترسی است که تنها وعده‌های فراوانش گوش همه را پر کرده. مساله اخلاقی مواجهه با کرونا هم با سخت‌تر شدن و طولانی شدن شرایط رنگ می‌بازد. در میان این آشوب نوجوان ۱۷ یا ۱۸ ساله‌ای که سال‌ها است زندگی آینده‌اش در رسیدن به دانشگاه تعریف شده اگر مبتلا به کرونا هم شده باشد گاه ترجیح می‌دهد پای حق خودش بایستد تا به خاطر حق دیگران کوتاه بیاید. در نگاه این نوجوانان کنکور از کرونا مهم‌تر است، دست‌کم در مدرسه این را آموخته‌اند.

توجه: مطلب مندرج صرفاً دیدگاه نویسنده است و رسانه پرسون در قبال آن هیچ موضعی ندارد.

منبع: اعتماد